

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
Жигжидсүрэнгийн ЧИНБҮРЭН

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон,
Утас: 26-46-78, Факс: 32-70-16
E-mail: chinburenj@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2023. 06. 09 № ЧИГ-03/5049
танай _____ -ны № _____ -т

Г МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА
ГОМБОЖАВЫН ЗАНДАНШАТАР
ТАНАА

Г

Тогтоолын төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай

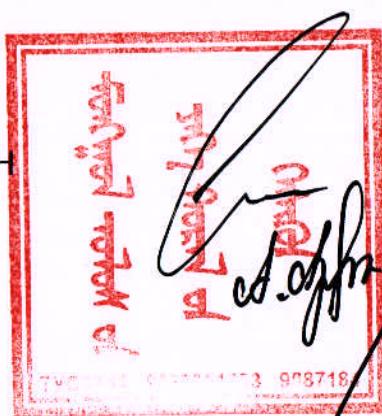
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин наймдугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн “Эмийн үнийн өсөлтийн шалтгаан нөхцөлийг хянан шалгах” асуудлаар Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг санаачлан боловсруулж, өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Тогтоолын төсөл, үзэл баримтлал, танилцуулгыг хавсаргав.
Хавсралт. б.. хуудас

Хүндэтгэсэн,

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН

Ж.ЧИНБҮРЭН
А.АДЬЯСУРЭН
Ш.АДЬШАА
Н.АЛТАНХУЯГ
С.АМАРСАЙХАН
Г.АМАРТУВШИН
Ц.АНАНДБАЗАР
П.АНУЖИН

2023000060

Т.АУБАКАР

Ё.БААТАРБИЛЭГ

Х.БАДЕЛХАН

Э.БАТ-АМРАЛАН

С.БАТБОЛД

Ж.БАТЖАРГАЛ

Д.БАТЛУТ

Ж.БАТСУУРЬ

Б.БАТТӨМӨР

Э.БАТШУГАР

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

Ж.БАТ-ЭРДЭНЭ

Б.БАЯРСАЙХАН

Б.БЕЙСЕН

Х.БОЛОРЧУЛУУН

Х.БУЛГАНТУЯА

С.БЯМБАЦОГТ

С.ГАНБААТАР

Ж.ГАНБААТАР

Д.ГАНБАТ

Г.ГАНБОЛД

Н.ГАНИБАЛ

Х.ГАНХУЯГ

Ц.ДАВААСҮРЭН

Г.ДАМДИННЯМ

Т.ДОРЖХАНД

2023000060

Б.ДЭЛГЭРСАЙХАН

Б.ЖАВХЛАН

Б.ЖАРГАЛМАА

Т.ЗАНДАНШАТАР

Ц.ИДЭРБАТ

Л.МӨНХБААТАР

Ц.МӨНХ-ОРГИЛ

Г.МӨНХЦЭЦЭГ

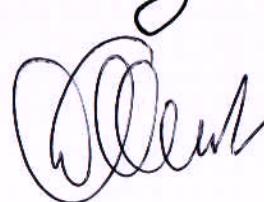
Ц.МӨНХЦЭЦЭГ

Н.НАРАНБААТАР

Х.НЯМБААТАР

С.ОДОНТУЯА

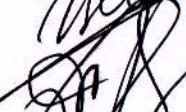
М.ОЮУНЧИМЭГ

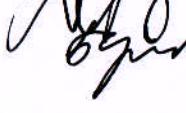
Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

Д.ӨНӨРБОЛОР

Б.ПУРЭВДОРЖ

Ш.РАДНААСЭД

Ц.САНДАГ-ОЧИР

Д.САРАНГЭРЭЛ

Б.САРАНЧИМЭГ

Ж.СҮХБААТАР

Ц.СЭРГЭЛЭН

Д.ТОГТОХСУРЭН

Ц.ТУВААН

Г.ТЭМҮҮЛЭН

2023000060

Ч.УНДРАМ

Ч.УНДРАМ

Н.УЧРАЛ

Н.УЧРАЛ

Ч.ХҮРЭЛБААТАР

Д.ЦОГТБААТАР

О.ЦОГТГЭРЭЛ

Ц.ЦЭРЭНПҮНЦАГ

С.ЧИНЗОРИГ

Б.ЧОЙЖИЛСҮРЭН

Б.ЧОЙЖИЛСҮРЭН

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

Б.ЭНХБАЯР

Н.ЭНХБОЛД

Т.ЭНХТҮВШИН

Т.ЭНХТҮВШИН

Ж.ЭРДЭНЭБАТ

2023000060

БАТЛАВ,

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН

Ж.ЧИНБУРЭН

**ЭМИЙН ХЯНАЛТЫН ТҮР ХОРОО БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТОГООЛОЫН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ**

**Нэг. Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл боловсруулах
үндэслэл, шаардлага**

Монгол Улсад эм, эмнэлгийн хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, экспортлох, хадгалах, худалдах, түгээх, хэрэглэх, хянах үйл ажиллагаатай холбогдсон харилцааг 2010 оны 5 дугаар сарын 27-ны өдөр батлагдсан Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулиар зохицуулж ирсэн бөгөөд 6 удаагийн нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан байна.

Эрүүл мэндийн яам болон Азийн хөгжлийн банкны санаачлагаар 2017 онд “Монгол улсын эмийн үнэ, хүртээмж, худалдан авах боломж, үнэ бүрдлийн судалгаа”-г Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага болон Олон улсын эрүүл мэндийн үйл ажиллагааны байгууллагын стандарт аргачлалын дагуу хийж гүйцэтгэжээ.

Судалгааны дунд хамгийн хямд үнэтэй ерөнхий нэршлийн эмийн хүртээмж хангалтгүй байх ба улсын байгууллагын хангамж 53.6%, хувийн хэвшлийн байгууллагын хангамж 68.9%, эмийн эргэлтийн сангийн хангамж 51.2% байна. Үүнээс үзэхэд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас гаргасан зөвлөмжийн дагуу зайлшгүй шаардлагатай эмийг 80 хувийн хүртээмжтэй байлгах зорилгод хүрэхгүй байна. Иймд цаашид эмийн хүртээмжийн хангалтгүй байдлын шалтгаан нөхцөлийг нарийвчлан судлах шаардлагатай байна.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын зөвлөмжөөр стандарт эмчилгээнд нэгээс илүүгүй өдрийн цалин зарцуулагдаж буй тохиолдолд эдийн засгийн дарамтгүй гэж үздэг. Монгол улсад халдварт бус өвчний 30 өдрийн эмчилгээ, халдварт өвчний 7 өдрийн эмчилгээнд зарцуулагдах өртөгийг хамгийн хямд үнэтэй ерөнхий нэршлийн эмээр тооцоолжээ. Гэтэл 12 долоо хоногийн курс эмчилгээнд шаардагдах оффосбувир/ледипасвир шахмал дундаж цалинтай ажилтны 93 өдрийн цалинтай тэнцэж байна.

Мөн “Хүний эмийн чанар, хуурамч болон стандарт бус эмийн үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн асуудлаар” хянан шалгах түр хорооноос “хүний эмийн чанар, стандартыг шалгах явцад эмийн үнийн асуудлыг нарийвчлан судлах, зах зээл дээр худалдаалагдаж байгаа болон Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үнийн хөнгөлөлт үзүүлэх зайлшгүй шаардлагатай эмийн үнийн өсөлтийн бодит шалтгаан нөхцөлийн

харилцан уялдаатайгаар хяналт шалгалтыг цаашид үргэлжүүлэн хийх шаардлагатай” гэсэн дүгнэлтийн дагуу цаашид эмийн үнийн өсөлтийн шалтгаан нөхцөлийг хянан шалгах шаардлагатай байгаа юм.

Түүнчлэн зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалтыг батлах журам, жагсаалт батлахтай холбоотой тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлон үе шаттайгаар судлах шаардлага тулгарч байна.

Иймд Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсэгт заасныг үндэслэн эмийн үнийн өсөлтийн шалтгаан нөхцөлийг хянан шалгах асуудлаар шалгалт хийн дүнг нэгдсэн чуулганд танилцуулах, шаардлагатай бол санал боловсруулах үүрэг бүхий хянан шалгах түр хороог байгуулах тогтоолын төслийг боловсрууллаа.

Хоёр. Тогтоолын төслийн бүтэц, агуулга

Тогтоолын төсөл нь Хууль тогтоомжийн тухай хууль болон Монгол Улсын Их Хурлын хяналт, шалгалтын тухай хуульд заасан үндэслэл, шалгуурын дагуу боловсруулагдсан бөгөөд төсөлд хяналт шалгалтын түр хорооны чиг үүрэг, хяналт шалгалтын хүрээ, хяналтын шалгалтын хамрах хугацааг тусгасан.

Түр хороо нь хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг тогтоол хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлснээс хойш 6 сарын хугацаанд гүйцэтгэхээр тогтоолын төсөлд тусгасан.

Гурав. Тогтоолын төсөл нь бусад хууль тогтоомжтой хэрхэн уялдах, уг тогтоолыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон цаашид шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хууль тогтоомжийн талаар

Энэхүү тогтоолын төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хууль тогтоомжтой бүрэн нийцэж байгаа болно. Тогтоолын төсөлтэй холбогдуулан бусад хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шаардлагагүй болно.

---оОо---

ТАНИЛЦУУЛГА

“Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай”
Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2.1-ийн 2.1.8-д “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлыг хангаж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн бүртгэл, хяналтын цахим тогтолцоог бүрдүүлнэ.” гэж заасан. Түүнчлэн Монгол Улсын Засгийн газраас баталсан Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлого болон Засгийн газрын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, чанар, аюулгүй байдлыг хангахад оролцох байгууллагын үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгох асуудал чухал байна.

Эрүүл мэндийн яам болон Азийн хөгжлийн банкны санаачлагаар 2017 онд “Монгол улсын эмийн үнэ, хүртээмж, худалдан авах боломж, үнэ бүрдлийн судалгаа”-г дэлхийн Эрүүл мэндийн байгууллага болон олон улсын Эрүүл мэндийн үйл ажиллагааны байгууллагын стандарт аргачлалын дагуу хийж гүйцэтгэсэн.

Судалгааны дүнд хамгийн хямд үнэтэй ерөнхий нэршлийн эмийн хүртээмж хангалтгүй байх ба улсын байгууллагын хангамж 53.6%, хувийн байгууллагын хангамж 68.9 хувь, эмийн эргэлтийн сангийн хангамж 51.2% байна. Үүнээс үзэхэд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас гаргасан зөвлөмжийн дагуу зайлшгүй шаардлагатай эмийг 80 хувийн хүртээмжтэй байлгах зорилгод хүрэхгүй байна. Иймд цаашид эмийн хүртээмжийн хангалтгүй байдлын шалтгаан нөхцөлийг нарийвчлан судлах шаардлагатай байна.

Түүнчлэн зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалтыг батлах журам, жагсаалт батлахтай холбоотой тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлон үе шаттайгаар судлах шаардлага тулгарч байна.

Түүнчлэн “Хүний эмийн чанар, хуурамч болон стандарт бус эмийн үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн асуудлаар” хянан шалгах түр хорооноос “хүний эмийн чанар, стандартыг шалгах явцад эмийн үнийн асуудлыг нарийвчлан судлах, зах зээл дээр худалдаалагдаж байгаа болон Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас үнийн хөнгөлөлт үзүүлэх зайлшгүй шаардлагатай эмийн үнийн өсөлтийн бодит шалтгаан нөхцөлийн харилцан уялдаатайгаар хяналт шалгалтыг цаашид үргэлжүүлэн хийх шаардлагатай” гэх дүгнэлтийн дагуу цаашид эмийн өсөлтийн шалтгаан нөхцөлийг хянан шалгах шаардлагатай байна.

Иймд Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсэгт заасныг үндэслэн эмийн хяналтын тогтолцоо, шалгалтын үр нөлөөний асуудлаар шалгалт хийн дүнг нэгдсэн чуулганд танилцуулах,

шаардлагатай бол санал боловсруулах үүрэг бүхий хянан шалгах түр хороог байгуулах тогтоолын төслийг боловсрууллаа.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар
хот

Хянан шалгах түр хороо байгуулах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин наймдугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1, 33.3 дахь хэсэг, 34 дүгээр зүйлийн 34.2, 34.3 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Улсын Их Хурлын хянан шалгах түр хорооны тусгай шалгалтын сэдвийг “Эмийн үнийн өсөлтийн шалтгаан нөхцөлийг хянан шалгах асуудал” байхаар тогтоосугай.

2.Улсын Их Хурлын хянан шалгах түр хорооны тусгай шалгалтын хүрээ хязгаарыг доор дурдсанаар тогтоосугай:

1/зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалтыг батлах журам, түүний өнөөгийн нөхцөл байдал, тулгамдаж буй асуудал;

2/зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалт дах эмийн чанар, аюулгүй байдал, хүртээмж, хяналт баталгаажуулалтын нөхцөл байдал;

3/зах зээл дээр худалдаалагдаж буй зайлшгүй шаардлагатай эмийн үнийн өсөлтийн бодит шалтгаан нөхцөлийн талаар;

4/зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалт дах эмийн хүртээмж, тулгамдаж буй асуудал

3.Монгол Улсад эмийн хяналт шалгалтын тогтолцоог сайжруулах эсхүл хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй болгох саналыг Улсын Их Хуралд танилцуулсугай.

4.Хянан шалгах түр хороог дараах бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулсугай:

Олонхын бүлгийг төлөөлөн:

.....

Улсын Их Хурлын гишүүн

Цөөнхийн бүлгийг төлөөлөн:

.....

Улсын Их Хурлын гишүүн

5. Улсын Их Хурлаас хугацааг сунгаснаас бусад тохиолдолд Улсын Их Хурлын хянан шалгах түр хороо нь энэ тогтоол баталсан өдрөөс хойш 6 сарын дотор хяналт шалгалт явуулж тайланг санал, дүгнэлтийн хамт Улсын Их Хуралд танилцуулсугай.

6. Энэ тогтоолыг 2023 оны ... дугаар сарын ... өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг